

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Felévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A választójog

Budapest, jan. 16. Szombaton d. u. Bethlen István gr. miniszterelnök tanácskozott a kisgazda párt vezérével. A tanácskozáson megismertette a miniszterelnök a választójogi javaslat tervezetét, amely az általános egyenlő választójog alapján épült fel.

A javaslat szerint aktív választójoga lesz minden 24 éves férfinak, aki magyar állampolgár, irni, olvasni tud és egy bizonyos idő óta egy helyben lakik. Külön intézkedik a javaslat a passzív választójogról és e szerint minden 30 éves választópolgár választható lesz. **Lényegesebb a korlátozás a női választójog terén.** A javaslat nem ad minden nőnek választójogot, de mégis lehet választani minden 24 éves nőnek, aki 1. önálló keresettel bír. 2. Főiskolai végzettsége van. 3. Harom gyermekes családjában. 4. Állami tisztviselő felesége.

A választói névjegyzékeket az 1918. évi jegyzékek alapján az új jogcímeknek megfelelően fogják összeállítani. A szavazás a városokban titkos, a községekben nyílt lesz.

A választójogról ma délben 1 órakor tanácskozást folytatott Bethlen a keresztény párt képviselőivel, mely 3 órakor ért véget.

Belépett, nem lépett?

Jelentettük, hogy a Friedrich-párt szombat esti nagygyűlésén bejelentette Friedrich István a Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja 10 képviselő tagjának csatlakozását az új Keresztyén Nemzeti Földműves és Polgári Párthoz. A bejelentés nyomán nagy káosz támadt és az állítólag csatlakozók közül többen kijelentették, hogy nem tudnak semmit e csatlakozási szándékról és hogy az indiszkréció folytán jött nyilvánosságra.

Lingauer Albin kezdeményezte tulajdonképpen a keresztény párti képviselők csatlakozását az új alakuláshoz és most akciójának fő kudarca miatt elkéseredett. Különösen Rakovszky eljárását fúrcsálta, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Kezd már a bőröm hozzávastagodni olyan meglepetésekhez, hogy beküldenek egy akcióba, azután magamra hagynak. Nem az első eset ez. Hogy Rakovszky jön-e vagy nem, ez egészen az ő dolga. Ma már azonban tudom, hogy nem jön. Megvallom, hogy az új alakulásnak nem lesz hátrányára ez, mert legalább nem kell fedeznünk Rakovszky egészen felesleges és meglepetésszerű tulzdsait.

— Mi eddig vonakodás nélkül viseltük minden következményét annak, hogy Rakovszkyval szolidaritást vállaltunk, de ha most magától jön feluton ott hagyni bennünket, ama lépések közepén, amelyekre éppen az ő cselekvése szorított bennünket, ez bennünket felment a további szolidaritás kötelezettsége alól. Ebbe a helyzetbe tehát belenyugszunk és megyünk a magunk útján, legfeljebb a kezünk lesz szabadabb és akciónk könnyebb.

A háborús bűnösök

Béc, jan. 16. Berlinből jelentik: A berlini lapok pártkülönbség nélkül a legnagyobb felháborodással utasítják vissza az autánt vizsgálóbizottságának azt az újabb követelést, hogy hadi bűnösökkel vádolt németeket szolgáltatassanak ki. A bizottság követelését képtelennek és az érülettel határos gondolatnak mondják. Teljesen kizárnak tartják, hogy akadjon olyan német kormány, amely a béke negyedik évében lehetne tartaná az ilyen követelés teljesítését.

Megkezdődtek a nyolcórás ülések

Budapest, jan. 16. A nemzetgyűlés mai ülését tíz óra után nyitotta meg Bottlik József alelnök. Cserti József a tanácskozásképeség megállapítását kéri. Miután a teremben alig volt hat képviselő és a tanácskozásképtelenség nyilvánvaló volt, elnök az ülést öt percre fel függesztette.

Az ülést jóval tizenegy óra után nyitja meg újból Bottlik József alelnök.

Az indennitáshoz elsőnek Cserti József szólal fel. Az indennitási vita meddő elhuzódását a mai nehéz viszonyok között nemzeti szerencsétlenségnek tartja. Ezután a házhelytörvény és a földreform végrehajtásával foglalkozik. A tisztviselőkérdésre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be, amely szerint azok a tisztviselők, akiknek ezer holdon felüli birtokuk van, azonnal elbocsáttassanak, a 100—1000 holdig terjedő birtokkal rendelkezők egy éven belül nyugdíjaztassanak vagy kielégíttessenek, ugyanilyen elbírálás alá esnek azok a

női tisztviselők is, akiknek férjeiknek nyugdíjas állásuk van.

A tisztviselőkérdést a legjobban a földbirtokreformmal kapcsolatban lehetne megoldani, úgyhogy néhány hold földet kapnának kielégítésképpen a tisztviselők.

Felkiáltások a kisgazdapárton: Nem értenek hozzá! Mivel instruálnak? Foglalkozik a királykérdéssel.

A valutát csak a termelő munka fokozásával lehet javítani. Hangsúlyozza annak szükségét, hogy a kormány nyújtson kezét a munkásságnak. A királykérdésben uralkodó bizonytalanság bénítja a termelő munkát. Ezt a kérdést csak egyféleképpen lehet rendezni és pedig úgy, hogy átalakulunk demokratikus köztársasággá.

Azért is szükséges a demokratikus köztársaság államformájának felvétele, hogy az ország többi része elismerje a 13 vármegye által választott királyt.

Erélyes elnöklés

Drózdny Győző a határozatképeség megállapítását kéri.

Az elnök felszólítja a jegyzőt, számolja meg a jelenlévőket.

Drózdny Győző: Felesleges az olvasás! Szemmel látható a tanácskozásképtelenség.

Elnök: Én a házszabályok szerint járok el. Ne tessék az elnököt kötelességére figyelmeztetni.

Drózdny Győző: Az is be van a házszabályokban, hogy becsöngesse a képviselőket?

Az elnök Drózdnyt viselkedéséért rendreutasítja.

Rassai Károly közbeszól valamit, mire az elnök öt is rendreutasítja.

A külpolitikai orientáció és a belpolitika problémái

A határozatképeséget az elnök ennek ellenére megállapítja, mire Lingauer Albin emelkedik szólásra.

— A miniszterelnök ur bemutatkozó beszédében azt mondotta, hogy egyik legfontosabb feladatunk a nemzet külpolitikai horizontjának emelése. A mi külpolitikai horizontunk nem emelkedett és én egyáltalában nem restellem bevallani, hogy fogalmam sincs arról, mi a kormány orientációjának iránya. Látom azt a MOVE Németország felé orientálódik, az ÉME Türr Stefánia útján Olaszország felé, a kisgazdapárt Jugoszlávia felé, a magas politikuskok Clarkkel tartanak fenn szoros összeköttetést. Kérdezem, most már hogyan rendezzem be az én külpolitikai orientációm? Szeretnék a külügyminiszter urtól tájékozódást nyerni erre nézve.

A kisgazdák, az ifjuság és a munkáspolitikai

— Milyen jövő vár a kisgazdatársadalomra? Nem sokára az orosz koloszsusz talpra áll, Lengyelország is rendbe jön és ezek olyan óriási gabonátömeget fognak a világpiacon vetni, amellyel a mi egyetlen exportcikkünk, a gabona nem fogja felvehetni a versenyt. Le fogják nyomni a gabona árát. Mi, városiak, fogunk kezdeni jobban élni, de annál rosszabbul a kisgazdák. El fog következni a kisgazdanyomor. Vajjon van-e terv arra nézve, hogy a mai diplomavadász kiképzést megszüntessék és a speciális kiképzést tegyék lehetővé. Nagyon sok fiatalemberünk lett doktor, de kevés használható közülük.

— A tisztességtelen verseny letörése

egyik áldásos ténykedése lesz a kereskedelmi miniszternek. Kárhóztatja a telefondíjak emelését, mert ez a kereskedelmet és a sajtót valósággal megbénítja. Az MTI-vel külön interpellációjában fog foglalkozni.

Sajnálattal állapítja meg, hogy a kereskedelmi miniszter működéséből hiányzik az erőtlen munkáspolitikai. Nagyon okosan tenné az állam, ha a munkáselegületlenség kiküszöbölésére mindent elkövetne. Ostobaság volna a szakszervezeteket bántani. Ezt éppen olyan érdek védeni, mint egyéb szervezeteket. És ha a szervezeteket támogatjuk, a szakszervezetet is támogatni kell. A munkás és munkaadó jogviszonyát, a sztrájk jogot, a kollektív

szerződéseket törvénybe kell iktatni és szabályozni. A racionalis termelés biztosítása tisztán a szerződések szabályozásától függ. Az elnök az ülést 2 órákor felfüggeszti.

A pénzügyi politika

A délutáni ülést *Bottlik* József háromnegyed 5 órákor nyitja. A tanácskozást többszöri határozatképtelenség miatt csak 5 óra után kezdetek meg.

Lingauer Albin folytatja beszédét a ráter a pénzügyi politikára.

Hegedüs pártügyi politikáját megdöntötte a valuta esése. A mostani pénzügyminiszter termeléssel és szociális értékekkel akarja ezt elérni. Hitelképességünket nem a valuta állása, hanem vagyonunk, vagyoni statusunk helyreállítása fogja helyrehozni. Stabilizálnunk kell a koronát, mert addig reális budgetről álmodni nem lehet. A nemzeti vagyon békében 38 milliárd volt. Ma 300 milliárd. A mai állapot a csőd bekövetkezését jelenti.

Igyekeznünk kellett volna lealkudni a jövőteli összeget és ha még így sem lehet reális költségvetést csinálni, akkor be kellett volna jelenteni a pénzügyi csődöt.

Nagy baj, hogy a földbirtokreform még mindig nincs végrehajtva és ez 5 év óta csak bizonytalanságot teremt. Az egyenes adók emelése lehetetlenség. A pénzügyminiszter megígérte a kereseti adók eltörlesztését, azonban eddig semmi sem lett belőle. A lakáskérdés megoldása a méltányos házbéremelés és a házbérek arányosítása utján volna megoldható.

Csak a pénzügyminiszterrel szemben viseltetik bizalommal, a kormány összességével szemben nem és ezért az indemnitást nem fogadja el.

A királypuccs

Ezután áttért a kormányprogram bírálataira. A kormányának a munkásoktól való megbékülését reálisnak csak az októberi események tették. Ennek oka tisztán csak a választás. A miniszterelnök állandóan az intelligencia főlényének biztosítását hirdette, amiben a kevésbé intelligens elem elnyomása rejlik.

Husvétkor megtörtént az a szokatlan dolog, hogy amikor *Ófelsége* a Kormányzótól távozott, a hátsó lépcsőn csempésztek autójába. A magyar nép, még az a része is, amely szabad királyválasztó, nem volna képes arra, hogy koronás királyára kezét emeljen. Kérdi, milyen államhatalom az, amely képes egész rendszervezetét mozgósítani arra a hírre, hogy Zita királyné a trónörökösrel újra Budapestre jön és egy második Mária Terézia-jelenetet akar eljátszani.

Molière

XIV. Lajos udvarából nőtt ki a világ legnagyobb vigjáték-költője, a pompa és ragyogás, a szertartások és dekorációk varázsos világából egy kicsiny, szenvedélyesen élő világból, amely rendszerezett szépségbe öltöztette a könnyen, csillogón és finom módját. Versailles akkor élte fénykorát: Lajos, az emberföltöttien gögös és kiválóan intellektuális király tudatos politikával kiélesítette az osztálykülömbösek addig is megvolt merevségét azzal, hogy ragyogó versaillesi palotája, a hatalmas, csaknem végtelen épület és terjedelmes mesterkélt kertjei körül központosította a XVII. század társadalmát.

A kor irodalma formájában és lényegében arisztokratikus irodalom volt, mély és finom művészek munkája, akik kicsiny, válogatottan előkelő és ráérő kritikus hallgatóság számára dolgoztak, bár őket magukat csaknem kivétel nélkül a középosztályból juttatta felszínre a királyi kegy. Így emelkedett ki a királyi kárpitos jogászok szánt fia, Molière, családi nevén *Jean Poquelin* is, miután végigélte a vidéki színész életminden nyomorúságát és hanyattatását, a gall szellem és ezzel együtt a világirodalom klasszikusai közzé. Mert a kor írói csodálatosképpen megőrizték azt a szélesen látó kört és azt az arányosság-érzetet, amelyet saját élettapasztalataikból szereztek az előkelő származás és ragyogó viselkedés világában is és a forrangok amatőr-irodalmával

A husvéti királypuccs alkalmával, amikor gróf Teleki Pál Szombathelyre érkezett és tudomására hozták, hogy a király kabinet-alkalakkal akarta megbízni, azt felelte, hogy a Kormányzóra való tekintettel a kabinet-alkalakkal nem vállalkozik. Később azonban Teleki kifejezetten csak néhány napra vállalta *Ófelsége* részéről a miniszterelnökséget.

Vass Józsefet Mikes úgy mutatta be *Ófelségének*, mint a magyar kormány kultuszminiszterét. *Ófelsége* erre azt kérdezte: Ön a magyar kultuszminiszter? Mire Vass József azt felelte: Abban a pillanatban, amikor *Felséged* átlépte az ország határát, a mi kinevezésünk érvénye megszűnt és most *Felséged* miniszterei következnek. Erre *Ófelsége* azt

mondta: Remélem, hogy Ön a helyén marad. Mire Vass azt felelte: Ez *Felséged* miniszterelnökötől fog függni. Mintán Teleki *Ófelsége* részéről elfogadta a miniszterelnöki kinevezést, ő és Vass József husvét vasárnapján már mint *Ófelsége* miniszterei jöttek Budapestre.

Lingauer ebből kifolyólag úgy látja, hogyha *Andrássy* Gyulát letartóztatták, Telekit is le lehetne csuktatni. Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint tekintettel a képviselők mandátumának február 16-án való lejártára, utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a nemzetgyűlés feloszlata végett ideje korán tegyen jelentést a Kormányzónak. Az indemnitást csak három hónapra szavazza meg. Ülés vége 8 órákor.

Poincaré hű marad elveihez

Megalakult az új francia kormány

Páris, január 16. A *Matin* a lap élén ma rendkívül érdekes fejtegetéseket közöl, amelyek kétségtelenül magától *Poincaré*-tól erednek. Azt írja, hogy a köztársaság volt elnöke hű marad azokhoz az elvekhez, amelyeket 1914-ben leszerződött és amelyek a szövettség megkötésére vezettek. Ma is azt hirdeti *Poincaré*, amit akkor, hogy első és mindenféleképp való Franciaország biztonsága s e mögött a kérdés mögött minden belpolitikai kérdésnek háttérbe kell szorulnia. Azt kívánja tehát a parlamenti pártoktól, hogy a nagy eszme érdekében szereljenek le s ez a törekvés arra indította *Poincaré*-t, hogy *Tardieu*-nek is egy miniszteri tárcát ajánljon fel kabinetjében, de tőle olyan durva hangú kocsarat kapott egy levélben, amelyet nem hagyhatott szó nélkül.

Az új kormány

Páris, január 16. (Havas-ügynökség) Az új kormány megalakult. Tagjai a következők: Miniszterelnök és külügyminiszter: *Poincaré*. Miniszterelnökhelyettes és igazságügyminiszter: *Barthou*. Belügyminiszter: *Manoury*. Pénzügyminiszter: *de Lasteyrie*. Hadügyminiszter: *Magniot*. Közoktatásügyi miniszter: *Leon Berard*. Gyarmatügyi miniszter: *Sarraut*. Munkaügyi miniszter: *Albert Peyronnet*. Közegészségügyi miniszter: *Paul Strauss*. Tengerészeti miniszter: *Raberti*. Földművelésügyi miniszter: *Chéron*. A felszabadított területek minisztere: *Reibel*. Kereskedelemügyi miniszter: *Dior*.

Csak a tuizók nem

A 14 miniszter közül 10 képviselő és 4 szenátor. A szélső jobb és a tulsó baloldal

pártcsoportjait kivéve, az új kabinetben minden politikai pártot képviselve van.

Négy miniszter első ízben miniszter, nevezetesen *De Lasteyrie*, *Reibel*, *Strauss* és *Peyronnet*, *Reibel* már volt egyszer államtitkár. A miniszterek közül kettő, *Poincaré* és *Barthou* az akadémia tagja. Két miniszter a technikai főiskolát végezte: *Dior* és *Manoury*, de letértek a technikus pályáról. *Magniot*, *De Lasteyrie* és *Strauss* kivételével valamennyi miniszter ügyvéd volt. Öt államtitkár közül kettő az újságírói pályáról jutott a politikai arénába, kettő ügyvéd volt, az egyik haditengerészkapitány.

Páris, jan. 16. Az új kabinetet a lapok általában örömmel fogadják. A sajtó munkatársai meglepődéssel emelik ki, hogy *Poincaré*-nak szándéka az angol-francia megegyezésre irányuló tárgyalásokat folytatni. A „Daily Mail” egyik munkatársa kijelentette, hogy Franciaország mindenképp azt kívánja, hogy a jövőtől a jövőben megtörténjen és hogy erre nézve megkapja a szükséges biztosítékot. Ebben természetesen Anglia barátságos támogatására számít. Franciaország hajlandó barátaival, Németországgal és szövetségeseivel minden olyan rendszabály érdekében közreműködni, amely alkalmas arra, hogy a békét megszilárdítsa.

Vállalni a kötelezettségeket

Páris, január 16. *Poincaré* és *Lloyd George* csak fesztelen eszmecserét folytatott. A génuai értekezlet tekintetében *Lloyd George* nyomatékosan hangoztatta, hogy az új francia kormánynak nincs joga magát kivonnia az elődje által vállalt kötelezettségek alól.

szemben éppen annak ellenkező sajátságában tűnnek ki rendkívüli módon: a pszichológiai alapvetés szoliditásával és a mesterségbeli fogások fölényes kiválóságával.

Molière is épen ezzel érte el, hogy megteremtette a francia komédiát és a szilaj farceok komikai elemét a komoly művészet magaslatára emelte. Ő fedezte fel először azokat az esztétikai lehetőségeket, amelyek a mindennapi életben rejlenek s ő értette meg először, hogy a vigjáték igazi anyaga az emberi társadalom aktuális tényeibe található. Megállapította a komédiát igazi művelésben és megvetette az alapokat, amelyen annak fejlődnie kell: ez Molière jelentősége legmélyebb gyökerében s ez sok. Mert ez csak a zseni kezdeményező kiváltsága.

Talán épen azért volt képes erre, mert soha nem ismerte a nyugodt életet, a külső gondoktól való mentességet; egész életét a sorsral, és itt is különösen a férfisorssal, a nővel való csaták keserűségében töltötte s úgy halt meg, ahogy élt, a hivatásos szórakoztató fegyverében. Mert az igazi vigjáték mindig komoly, sőt véresen komoly dolog. Ezért annyira ritka s ezért van az, hogy a közönség éppoly nehezen tudja elviselni, mint a tragédiát. A nagy vigjátékírók mind nagyon elkeseredett emberek voltak s nagyon jól tudtak mókázni. Molière is nagyon elkeseredett volt és nagyon jól tudott tréfálni. De tréfája nem az életkedv túlaradón pezsgő gyöngyözése, nem az élet-ösztön ellenállhatatlan vidámsága sugárzása,

hanem pletyka, csipkedés, megbotránkoztatás, egyszóval: kritika. Kritika az élet botlásai, gyarlóságai és rosszassága felett, éles, kegyetlen és kiméletlenül merész lendületű kritika, amelyben benne van a kiábrándulás minden sötét keserűsége. A tréfa itt nem az elégedettségből, hanem épp az elégedetlenségből, deziluzióból fakad, nem öncél, hanem eszköz és lehetőség; nem a jókedv igazi arca, hanem az elkeseredettség nevető álarca. Molière azért nevet, hogy sirnia ne kelljen, Molièrenek befelé folynak a könnyei, amikor a képzelt betegnek, a rászédett férjnek és kijátszott vőlegénynek álarca alatt megkacagtatja az embereket.

Szellemének legrejtettebb tulajdonsága, töprengő melancholiája, a keserűség és kétség melancholiája élceit mindig szakadékok, az emberi élet örvényei fölött röppent el s ezért van, hogy legnagyobb művei tragikomédiák, amelyek rettentő grimaszokkal megboraszta-nak. Tartuffe, a képzelt beteg, Don Juan, Harpagon és Alceste mindnyájan felemelkednek a fenség régióiba; méltóságot, sőt nemes-séget adott nekik Molière művészetének hatalmas intenzitása, amely még a hitvány Harpagon is bizonyos piszkos fényvel vetíti ki.

Ezekben a jellemekben diadalmasodik leginkább Molière módszere, a szűkkörü, de mély módszer, mely az ember igazi valójába markol bele kiméletlen biztosságú kézzel. — Szándékosan összeszűkíti látását, két-három vonást ragad ki egy jellemről s ezeket növeszti

Kereskedelmi szerződés Ausztriával

Bécs, jan. 16. A kereskedelem-politikai bizottság tárgyalásai holnap délután befejeződnek. A tárgyalások eredményét jegyzőkönyvbe foglalják. A bizottság *ideiglenes kereskedelmi szerződésben állapodott meg*, amely a hó végén Budapesten aláírásra kerül. A szerződést a két kormány jóváhagyás végett a törvényhozás elé terjeszti.

A szerződés a *legtöbb kedvezmény* alap-

ján épül fel. Az áruforgalom részletkérdéseit ez alkalommal csak elvi vonatkozásaiban tárgyalták. Ezek a kérdések egyébként még e hó folyamán további bizottsági tárgyalás alá kerülnek. Ezek a tárgyalások szintén Bécsben lesznek.

A hozott határozatok alapján a közeljövőben tárgyalni fogják az állategészségügy, a határforgalom, az ipari jogvédelem és a cukorkartell megkötésének kérdéseit.

Háromemeletes lesz a városháza

Az adóhivatal elhelyezésének kérdése

A Hajdúföld már többször szótartotta azokat az ismeretesen nehéz és az egészség rovására menő viszonyokat, amelyek a debreceni városi adóhivatalban uralkodnak. A tisztviselők összezsúfolva, sötét, egészségtelen hivatalszobákban dolgoznak. A túlszűfoltóság oly nagy, hogy az egyrészt a tisztviselők egészségét veszélyezteti, másrészt a hivatalos munkarovására megy.

A városi tanács az anomáliák megszüntetésére egy bizottságot küldött ki. A bizottság feladata oly tervek kidolgozása és előterjesztése volt, amelyek az adóhivatal elhelyezésére, illetőleg az adóhivatali probléma gyökeres megoldására vonatkoznak.

A kiküldött bizottság vizsgálatának eredményéről és javaslatáról a városi tanács tegnapi ülésén számolt be dr. Várhelyi István tanácsnok. Terjedelmes jelentésben ismételt és részletesen ismertette az adóhivatalban uralkodó viasz helyzetet s három olyan megoldási lehetőséget javasolt, amelyek számításba jöhetnek.

Az első megoldási javaslat szerint csökkenteni kellene az adóhivatal személyzetét s ezáltal megszüntetni a túlszűfoltóságot. Ez a terv azonban eleve elejtendő, mert az adóhivatal személyzetét nem csökkenteni, de *szaporítani kell*, hogy az igen felszaporodott munkát lelkiismeretesen el tudják végezni, különösen most, mikor a forgalmi adó kezelését is a város, illetve az adóhivatal veszi kezébe.

Második megoldási lehetőség az, hogy az adóhivatal foglalja el a városháza háta mögött levő világiatási vállalat helyiségeit, míg a világiatási vállalatot más üzlethelyiségekbe költöztetnék át. Ez a megoldási terv is nagy nehézségekbe ütközik.

A harmadik a legcélravezetőbb megoldás,

az nevezetesen, hogy a városháza mostani épületére még két emeletet húznak s így a városháza háromemeletes lenne. Akkor az ilyenképen keletkezett épületrészben helyeznék el az adóhivatalt is.

A városi tanács ilyen értelemben határozott s elfogadta megoldási tervzetnek azt, amely szerint a városházát háromemeletesre építenék fel. Egyben kimondotta, hogy felhívja Aczél Géza főmérnököt, miszerint sürgősen terjesszen be erre vonatkozólag költségvetést és intézkedik a városépítő bizottság sürgős összehívására vonatkozólag is.

Vajjon szűgyellik-e magukat azok a város ügyeit intéző böles urak, akik annakidején, amikor még századrésnyi költséggel meg lehetett volna valósítani ezt a tervet, miért, miért nem, elgáncsolták az ügyet?

Orsz. mezőgazdasági jogvédő és munkásközvetítő iroda

Debrecen sz. kir. város tanácsa közli a város érdekelt lakosságával, hogy a m. kir. földmivelésügyi miniszter körrendeletével a földmivelésügyi minisztérium munkásközvetítő osztálya részére biztosított hatáskört a földmivelésügyi minisztérium munkásügyi főosztálya keretében szervezett *Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Központi Irodára* ruházta át. Ezen iroda Budapesten a földmivelésügyi minisztériumban II. emelet 207. sz. alatt nyert elhelyezést. Irodavezető: dr. Bajtay Mihály m. kir. állam jószágigazgatósági főtanácsos. Az ide vonatkozó ügyekben további felvilágosítással készséggel szolgál a városi hatósági munkásközvetítő hivatal (Debrecen, Miklós-utca 23. sz.) a hivatalos órák alatt d. e. 8—2-ig.

Nagy haladást jelent szociális téren, hogy Mayer János földmivelésügyi miniszter a gazdasági munkások ingyenes jogvédelmének céljából a m. kir. földmivelésügyi minisztérium gazdasági VI. számú főosztályának keretében gazdasági *munkás jogvédő irodát* szervezett.

fel rettentő nagyságúvá és sugallja kitörülhetetlenül belénk. Könnyörtelenül sűrít, ahogy ma mondanók: stilizál. Szigorú korlátok közé szorította önmagát, komédiáiban csak nagyon kevés az esemény, de rendkívüli gonddal válogatta ki egyetlen és változatlan szempont szerint, aszerint a világosság szerint, amelyet a jellemekre vetnek. De bámulatos erővel ragadják meg a nézőt, mert úgy vannak elrendezve, hogy a leghatásosabb módon következzenek egymásra. A *Tartuffe*-ben a főszereplőt csak a harmadik felvonásban hozza, amikor már két felvonáson keresztül korbácsolta fel iránta a közönség érdeklődését s ezt a virtuóz előkészítést a bejövételnek igen gyakran veszi igénybe a modern dráma, amint nagyon sok más technikai fogást, amit Molière-től tanult.

Mert Molière színész is volt, még pedig elsősorban színész, a legkiválóbbak egyike, aki nem az irodalomból lépett a színpadra, hanem a színpadról az irodalomba. Ez a része háromszáz esztendő óta halhatatlan zsenijének idáig csak kevés méltányolt oldala és sok félreértés is tapad hozzá. A Comédie Française ma Molière színházának nevezik s benne látják a klasszikai stílus egyik ősapját. Ez a legnagyobb tévedés. Mert igaz, hogy a Comédie Française Molière színházának és az a Hôtel de Bourgogne, a már előbb megvolt színháznak egyesítéséből keletkezett, de Molière idejében a két színház között állandó és éles ellentét volt. Elvi ellentét a színjátszás elméletére nézve, amit Molière átvitt a gyakorlatba

is és az Hôtel Bourgogne merev retorikájával szemben egy új színjátszást teremtett. Amint reformátor volt az irodalomban, reformátor volt a színpadon is, ahol mindig hangsúlyozottan frissességet, azt a természetességet és igazságot követelte, amely az eleven élet illúzióját kelti az üres pátosszal szemben. A közönség igazat adott Molièrenek s így gárdát nevelt föl, amely kiemelte a vigjátékon kívül a tragédiát is a retorika bölcsejéből. A színpadon kezdte és a színpadon halt meg ötvenegy éves korában, utolsó vigjátékának, a *Képzelt beteg*nek címszerepét játszván saját színházában. Az előadás épen a balletnek ahhoz a jelenetéhez ért, amelyben az orvosi fogadalom kerül sorra. Itt a *iuro* szónál hirtelen rosszul lett s néhány óra múlva halott volt.

A Comédie Françaiseban halála napján mindig a Képzelt beteg kerül színre és annál a jelenetnél, mely Molière életének véget vett, mindig egy pillanatnyi szünettel gyászolják halálát.

A Csokonai-színházban a háromszáz éves halhatatlan halott emlékére szintén a „Képzelt beteg“-et játsszák ma este.

De szünetet nem tartanak a *iuro* szónál, mert ez nem gyásznap, amint nem gyásznap a többi kultúr nemzeteknél sem. Az emberi géniusz halhatatlanságának diadalmos fénye áttöri a gyász tompa színeit és összefogja a világ népeit a legnagyobb egységbe: a kultúra egységébe.

Béber László.

Az iroda helyisége a földmivelésügyi minisztérium II. emelet 206. szám alatt van. Régen érzett hiányt pótol a miniszter ezzel az intézkedéssel, amelynek szociálpolitikai jelentőségét csak az tudja méltányolni, aki a mezőgazdasági munkások ügyeivel foglalkozik. Az irodának kettős hivatása van, egyrészt a gazdasági földmunkások és gazdasági cselédek munkaszolgálati szerződéseiben felmerülő vitás ügyekben ingyenes jogi tanácsadás, másrészt peres ügyekben, melyek a munkaszervezőkben merülnek fel, de amelyeknek elbírálására a közigazgatási hatóság hatásköre nem terjed ki és az általános munkásjogi szabályok alkalmazásával a rendes bíróság előtt kerülnek tárgyalás alá. A gazdasági földmunkások és cselédek részére szegénységük esetén díjtalan jogi képviselőt nyújtása.

Ennek a működésnek érdekében az iroda az egész országra kiterjedő hálózatot létesít. Az iroda közreműködésével megindított peres ügyekből felmerülő költségeket az iroda előjegyzi és azokat a jogsegélyben részesített felek részére megítélt költségekből térítik vissza.

Beniczkyt kihallgatták

Budapest, január 16. Beniczky Ödönt ma a vizsgálóbíró részletesen kihallgatta a királypucstra és neki abban viselt szerepére vonatkozólag.

Beniczky Ödön erről a következőket mondotta:

— A vizsgálóbíró részletesen kihallgatott az egész királypucstra vonatkozóan. Különösen részletes felvilágosítást adtam arról az értekezletről, amelyen a király érkezése utáni napon több katonával részt vettem. Ugyanezen értekezlet miatt folyik ellenem a vizsgálat. Arról van ugyanis szó, hogy mi ott összeesküdtünk volna. Elmondtam, hogy kik voltak ott az értekezleten és elmondtam azt is, hogy ott miről értekeztek. A vizsgálóbíró kihallgatásom után, melyről többet nem mondhatok, kihirdette a vádtanácsnak a vizsgálatot elrendelő végzését, amelyet én tudomásul vettem.

Nők a nemzetépítő munkában

A „MANSz“ helybeli fiókegylete megkezdte működését

Az intézőbizottság szombaton, 14-én Fráter Erzsébet díszelnök, Debrecen női társadalmának kimagasló, illusztris vezető tagjának elnöklésével ülést tartott. A bizottság tagjai kivéve azokat, akiket betegség akadályoz, teljes számban jelen voltak, amely tény szép tanúbizonysága annak a nemes érdeklődésnek, amelyet a „MANSz“ társadalmunk széles rétegeiben keltett.

A bizottság *Hubert Ottóné* ügyvezető elnök előterjesztései nyomán elhatározta, hogy a „MANSz“-nak, e legifjabb segytelen tisztántuli alakulatát, amelynek oly rövid idő alatt sikerült majdnem 600 tagot szereznie már Debrecen ősi, régi magyar társadalmának minden rétegéből és harcra tömöríteni a keresztényiség és magyarság nagy ügyéért, erélyes propagatív és ügyes adminisztratív munkálatok segítségével, igyekszik minden módon olyképen kiépíteni, hogy az többféle alágazatával behálózassa városunk egész magyar társadalmát és Debrecen régi, nagymultu kulturális tevékenységének mihamar elsőrendű, jótékonyan ható tényezőjévé küzdje fel magát.

Epen azért minden szombaton, a városházán, a főispáni iktatóban 4—5 óra között készséggel áll rendelkezésére mindenkinek, tagnak, vagy nem tagnak, aki baját, panaszát, avagy szerencsésen megvalósítható ügyes ötletét hozza a „MANSz“ elé, hogy az 5—6 óra közötti intézőbizottsági ülés nyomban megtárgyalhassa és tagjai közül valakinek végrehajtásra kiadhassa a javaslatot, avagy a társadalmi panaszt, orvoslás végett.

A fiókegylet többoldalú tevékenységének megindítására az egyes ügyosztályok keretei is megalakultak, a kiegészítés most van folyamatban.

Előadás a trianoni békeről

A Debreceni Székely Társaság január hó 15-én tartotta meg második propaganda előadását nagyszámu hallgatóság érdeklődése mellett. A műsoron a Városi Dalegyet művészi eszen előadott hazafias dalokkal szerepelt.

Dr Kertész István a Székely Társaság tisztelbeli tagja statisztikai adatokkal bizonyítva tárta elénk azt a rettenetes veszteséget, mellyel a trianoni béke kereskedelmi és ipari téren sujt bennünket.

Rövid történeti visszapillantás után rámutatott, hogy a nemzet ragerális ereje visszaadhatja mindazt, amit elvesztettünk.

A nemzet létkérdésének titka minden magyarok öntudatában, bölcsességében, áldozatkészségében a magyar nemzeti kultuszért való rajongásában s a csak ezen keresztül elérhető egymásra találásában rejlik. Ezeknek hiányában újra csak a legrettenetesebb, szenvedésteljes századoknak néz elébe a nemzet.

A békemű részletes ismertetése során rátért az előadó arra, hogy a társult hatalmak nemcsak elvették területünknek több mint kétharmad részét, hanem még arról is gondoskodtak, hogy a meghagyott egyharmadrész meg ne élhessen, talpra ne állhasson, s ne élhessen mint független, szabad ország. Önmaguknak velünk szemben olyan jogokat biztosítottak, amelyek bennünket gyarmatjukká, adófizető rabszolgáikká súlyosztanak. Megbénították kereskedelmünket, iparunkat, s ezzel együtt jár a munkanélküliség és a nélkülözés.

Az előadás mély benyomást keltett és nagy hatást váltott ki a hallgatóságban. Azután Dr Tankó Béláné szavalta átérzve Petőfi Sándor „Ledől szobor” című költeményét, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. Végül Tanner Vilike és Papp Mariska által előadott művészi énekeket is a legjobb hatást váltotta ki.

A következő propaganda előadás január 22-én d. e. 11 órakor az Iparoskör disztermében lesz, hol Dr K. Nagy Zoltán, a Székely Társaság jegyzője „A román földbirtokpolitikáról” fog előadást tartani.

Gyenge volt a téli nagyvásár

Vasárnap és hétfőn zajlott le a téli „nagyszabadság”, a januári nagyvásár. Mozgalmas napja ez Debrecennek, mindig elevenek az utcák, ilyenkor sok falusi ember jön be a városba és szerzi be szükségleteit.

Hosszu idők múltán ez volt az első *fehér* vásár, akerk felméteres hóban állították fel a sátrakat, rakták ki a portékát. A téli vásár igen rosszul sikerült, régen nem volt olyan gyenge vásár, mint most.

Feleannyi drusító sem volt, mint máskor. Áru, felhajtás kevés volt, de kevés volt a vevő is. Az árak — bár némileg estek az őszi vásárhoz képest — mégis magasak voltak; nem is igen kelt a portéka.

Alkudni lehetett, csizma, ködmön, meg egyezés szerint cserélt gazdát.

A komédianál is gyenge volt az élet, nagyon meglátszott a téli hangulat. Egészen véve rosszul sikerült a Pál-napi vásár.

A kirakodóvásárral kapcsolatban tartották meg a ló- és szarvasmarha vásárt is. A lóvásárra a felhajtás meglehetősen nagy volt, a kereslet főleg a prima minőségű lovak iránt volt nagy. Jöminőségű lovakért 50—55 ezer koronát is fizettek, közepes 20—30 ezer koronáért cserélt gazdát. Silány minőségű ezertől 16 ezerig mozgott.

Volt a lóvásárban több francia lókereskedő is, de ezek a rossz idő miatt nem vásároltak. Általában a kereslet lanyha volt, az árak azonban emelkedő tendenciát mutatnak.

A szarvasmarhavásárban a felhajtás 4 ezer darab volt, vagyis megütötte a békebeli nívót. A kereslet lanyha, közepes volt. A kínálat nagy volt, kereslet kevés, az árak ennek ellenére nem estek, sőt emelkedtek.

Jöminőségű javított vágómarha 40 korona kilónként, helybeli mészárosok 32—38 koronát fizettek érte. Növendék marha 24—28 korona, szopós borjú 32—38 korona kilónként élősúlyban.

A szombati sertésvásárban a felhajtás 500 darab volt, az árak 10 koronával estek. Az átlagos ár 50—60 korona között mozgott.

Megnyilt az utódállamok konferenciája

Grätz, január 16. Az utódállamok konferenciája ma délután fél 4 órakor tartotta megnyitó ülését. Az ülésen az osztrák delegáció, Magyarország, Olaszország, Csehország, Jugoszlávia és Lengyelország delegátusai vettek részt. A román kormány részéről eddig egyetlen delegátus sem érkezett a konferenciára.

Lukes Róbert követségi tanácsos az osztrák delegáció vezetője az osztrák kormány nevében szívélyes szavakkal üdvözölte a delegátusokat. Rámutatott arra, hogy a konfe-

rencia feladatai két pontból állanak. 1. A párisi konferencián 1920 október 21-én elfogadott határozatnak az utlevél és vizum kérdésekre vonatkozó részének alkalmazása céljából teendő intézkedések. 2. Az ezekben az ügyekben életbeléptetendő nagy és messzemenő könnyítések tanulmányozása.

Lukes kifejezte azt a reményét, hogy a konferenciának sikerülni fog feladatait megoldani és ezzel a háboru igen súlyos kísérő jelenségeit végleg megszüntetni.

Farkas Győző az ág. ev. egyház új lelkésze

Vasárnap délelőtt az istentisztelet után tartotta meg a debreceni ág. hitv. evangélikus egyházközség közgyűlését, amelynek legfontosabb tárgya az új lelképásztor megválasztása volt. Tudvalevőleg Materny Lajos főesperes nyugalmabavonulásával megüresedett a debreceni lelképásztorlás. A meghirdetett pályázat alapján 9 pályázó jelentkezett, akik közül a lelkészjelölő közgyűlés három, nevezetesen Rédey Károly nagykirályi, Farkas Győző budai és Vietorisz László menekült brassómegyei lelkészt jelölte ki, akik mindhárman próbaszónoklatot is tartottak. Időközben az egyik legkomolyabb pályázó, Rédey Károly visszalépett a jelöléstől.

A végleges választást tegnap ejtette meg a közgyűlés, amelyen Domján Elek főesperes és dr. Horvay Róbert tanár, egyházi másodfelfelügyelő elnökölték. A lelkészválasztó közgyűlésen a hívek nagyszámban vettek részt s a legteljesebb egyetértésben egyhangú lelkesedéssel, *közakarattal Farkas Győző budai vallástanárt választották meg* a debreceni egyházközség lelképásztorának.

A gyűlés megnyitása után Galánffy János kir. közjegyző indítványára a hívek egyhangú lelkesedéssel Farkas Győzőre adták szavazatukat, akit ezután a főesperes megválasztott lelkésznek jelentett ki. A választás után Kondor János állatorvos és Nagy József igazgató szóaltak fel s reményüket fejezték ki az egyhangú választás alapján, hogy a hívek továbbra is békés egyetértésben fognak dolgozni az egyház érdekében s nem az egymást elválasztó, hanem összekapcsoló kérdéseket keresik. A mostani lelkészválasztó gyűlés legyen egy szebb jövő záloga.

Több apróbb ügy letárgyalása után a közgyűlést berekesztették.

Farkas Győző, az új lelképásztor fiatal ember, harmincegy éves. Legutóbb Budán volt vallástanár. Kiváló képzettséggel, nagy szónoki erővel rendelkezik, úgy hogy sokat nyert vele a debreceni egyházközség. Az új lelképásztor még e hónapban elfogja foglalni hivatalát.

Pusztit az influenza-járvány

Félhónap alatt 37 halott

Elsőnek számoltunk be az influenza járvány, vagy mint sokan mondják, a spanyolnátha járvány rohamos terjedéséről s alapos pusztításáról.

Az influenza járvány, amely a múlt év végén kezdett feltűnőbb méreteket ölteni, január első napjaiban már kézzel fogható szomorú eredményeket produkált: az év első négy napján tizenegy ember halt meg influenzából, illetőleg az abból keletkező tüdőgyulladásból kifolyólag. Az ezt követő pár nap alatt csökkent a halálos esetek száma, míg az utolsó napokban ismét fenyegető méreteket öltött az influenza járvány.

Igen sok család van Debrecenben, ahol a család valamennyi tagja beteges fekszik. Közhivatalokban, városban, rendőrségen, törvényszéken nagy nehézségekbe ütközik az ügymenet zavartalan lebonyolítása, mert a tisztviselők nagy százaléka a lakásán fekszik beteges.

Az orvosok, — tisztí orvosunk épen úgy, mint a magánorvosok, — alig gyógyít beteget felkeresni.

Ottó-kombináció

Budapest, jan. 16. Friedrich István nemzetgyűlési képviselő e hó 13-án a nemzetgyűlésen beszédet mondott és egy képviselőnek értesülésére hivatkozva, a hadserögfőparancsnok vezérkari főnökének állítólagos kijelentését tette szóvá, mely szerint egy Ottó kombináció neki kedvére lenne.

A MTI-át illetékes helyen a következő megállapításra hatalmazták fel:

Sem vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornok, sem Lox Győző tábornok soha senki előtt *ilyen, vagy hasonló nyilatkozatot nem tett és Hönig* alezredes, aki egyébként a főparancsnok vezérkari főnökének magát soha ki nem adta, szintén nem nyilatkozott ilyen értelemben.

Megtámadta a rendőrt

Tegnap éjjel egyik éjjeli mulatóban dorbézolt Sági Lajos 28 éves vidéki fiatalember. Ittas állapotban botrányt rendezett, mire rendőrt hívtak. A hívásra Varga Balázs polgári rendőr jött elő, aki igazoltatta Sápit, majd mikor az ellenkezett vele, be akarta kísélni az ittas embert a központi ügyeletre.

A Hatvan-utcán egy sötétebb és sikos helyen Sági hirtelen a *rendőrré vetette magát, elgúncsolta, majd hatalmas ökölcsapást mért a rendőr arcába*, akit az ütések következtében előtört a vér. Mikor Sági látta, hogy a rendőrt már harképtelenné tette meneküléshez látott. Varga polgári rendőr eleinte üldözte a támadót, de mikor látta, hogy így összeverve, erőtlennül úgy sem képes elfogni azt, felment a rendőrségre s jelentést tett Szabó Gyula ügyeleti tisztnek, aki intézkedett Sági elfogatása iránt.

Ez alatt azonban Sápit, aki a Hatvan-utcán menekült, az egyik közeli őrszem elfogta. A teljesen ittas ember a rendőrségen aludta ki a mómorát. Hatósági közeg elleni erőszak büntette s közbotrány okozás miatt indul meg ellene az eljárás.

— **Mindennap megy a vonat Nyirábrányba.** A nyirábrány felé eddig hetenként négyszer közlekedő vonat ezentul vasárnap kivételével mindennap rendszeren közlekedik.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

NAPI HIREK

— **Postapalota Debrecenben.** Márk Endre a közigazgatási bizottság egyik legutóbbi ülésén indítványozta, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket arra vonatkozólag, miszerint az új, modern postapalota mielőbb elkészüljön. A közigazgatási bizottság a városi tanácsot utasította a szükséges intézkedések megtételére. A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez és kéri, hogy a postapalota építését mielőbb kezdjék meg.

— **Move nőgyűlés.** Ma, kedden délelőtt 11 órakor helyi főosztályunk a Városháza Kistancsatermében nőgyűlést tart. Előadó: Papp Alajosné sz. Bornemisza baronesse a Move szervezési osztály vezetője Budapestről. Kérjük a Move hölgytagjait, mielőtt nagyobb számban jelenjenek meg a gyűlésen. Elnökség.

— **Az ébredők köréből.** A helybeli ÉME Egyháztér 13. sz. alatti helyiségeiben igen mozgalmas élet uralkodik. Alig hogy a budapesti központ kibocsájtott egy független, nemzeti szellemű, keresztényen pártokivüli politikai napilap alapítására részvényeket: az igazán magyar érzelmű és öntudatos keresztény emberek egymás után nagyszámban fektetik pénzüket az izig-érig magyar vállalatba, amelyből magukra nézve jelentős erkölcsi és anyagi előny fakad. Mint értesülünk, az elnökség módot nyújtott, hogy a még lejegyzetlen részvényekből keresztényen nemébredő polgárok is jegyezhessenek. — Más részről vesszük a hírt, hogy az ÉME alsoportjai clubhelyiségükben több alkalommal családi teastélyt rendeztek, amelyeknek jövedelmét különféle humanus célokra adományozták. Ezen jelentős összegből vendégeltek meg karácsonykor 200 gyermeket, láttak el 50 családot bőségesen és 30 személyt ruháztak fel tetőtől-talpig jó meleg ruházzal. Naponta fordulnak szegényemberek az ébredők-höz különböző támogatásért és határozottan állítjuk, hogy még egy sem távozott el támogatás nélkül. Bizony mondhatjuk, hogy ezekről, a megajándékozottakon kívül kevés embernek van tudomása, vagy nem akarják tudomásul venni, mert az ÉME vezetősége jótéteményeit nem kürtöli világra. Ezen célból rendezti január 21-én a III. kerületi alsoport teastélyét, amelyre már most felhívjuk a közönség figyelmét. Egy kellemes, barátságos estély jó emlékein kívül még egy-egy nyomorgó magyar testvérünk könnyeit töröli le minden résztvevő. Az estélyen a nemrégiben megalakult s már is jóhírnévként örvendő házi-zenekar fog hangversenyezni s mint értesülünk egyéb kellemes és hasznos meglepetésről is gondoskodott a rendezőség. — Itt említjük meg, hogy az ébredő énekkar is megalakult a múlt év őszén 150 taggal, kiknek lelkesedése és ambíciója minden akadályt le fog küzdeni. Az énekkar vezetőjének kiváló egyénisége és szakértelme a garancia a sikeres haladásnak. — Február negyedikén az ébredők nagyszabású műsoros táncestélyt rendeznek a Bikában, melynek sikerén több száz tagu rendezőség szorgoskodik.

— **Olasz-magyar nyaraltatási akció.** Megbízható helyről nyert információ szerint Olaszország és Magyarország között nagy nyaraltatási akció van készülöben. A terv szerint az idén magyar gyermekeket visznek Olaszországba és helyettük olasz gyermekek nyernek elhelyezést a magyar furdötelepeken. Olaszországban Türr Stefánia terjesztette a tervet az olasz királyné elé, aki azt a legmegértöbben fogadta.

— **Eljegyzések.** Munkás János—Klajnik Gizellával, Mogyoróssy Ferenc—Führer Erzsébettel, Major István—Kontor Rózával, Szücs Béla—Des Combes Margittal.

— **A szén a Had gondoztak részére** megérkezett. A szén mázsanként 170 korona. Utalványok a szövetség irodájában hivatalos órák alatt kiadatnak. „Hadröa” vezetősége.

— **Erszfüstölés** pontosan és kifogástalanu Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

— **Tragédia egy családban.** A napokban halt meg Debrecen egyik köztisztviselőben álló ügyvédje, **beregi Nagy Sándor** 72 éves korában. Még el sem temették az ügyvédet, mikor felesége már követte őt a halálba. Tegnapi meghalt **beregi Nagy Sándorné**, született **Kosztinek** Karolina, aki az influenza járvány áldozata lett. A gyászoló család iránt nagy részvét nyilvánul meg.

N A P I R E N D

Kedd 1922 január 17

Antal

A Nap két 7 ó. 44. Nyug. 4 ó. 36.

Városháza: A polgármester és tanács tagjai fogadnak d. e. 10—12-ig.

Megyeháza: A főispán fogad d. e. 11—12-ig.

A közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtt 9—12-ig, délután 4—7-ig.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10—1-ig. d. u. 4—7-ig.

Csokonai-színház: Molière születésének 300 éves fordulójára alkalmával este fél 8 órai kezdettel: I. „A képzelt beteg”, vigjáték 3 felvonásban. II. „A kényeskedők”, vigjáték 1 felvonásban.

Gyűlés: A MOVE nőgyűlése délelőtt 11 órakor a városháza kistancsatermében.

Rablási kísérlet a Csapó-utcán

Vakmerő rablótámadásnak lett az áldozata Kovács Julianna Nyil-utca 89. szám alatti lakos. Tegnapi délután 2 óra felé a nagyvásárból hazafelé tartott. Amint a Csapó-utcán ment, a sikos járdán egy ismeretlen asszony hátulról meglökte. Kovács Julia a lökés következtében elesett. Ecsés közben az ismeretlen asszony elkapta a pénztárcáját, amelyben 600 korona volt s futásnak eredt.

Kovács Julia nem vesztette el a lélekjelentét, hanem hangosan kiáltozni kezdett:

— Rabló, fogják meg!

Erre a támadó asszony menekülni igyekezett s mikor látta, hogy az utca közönsége üldözi, eldobta a pénztárcát s tovább futott. Azonban Simon Sándor 250. számú rendőr elfogta. A rendőrségben megállapították, hogy a rablóasszony Szováti Ferencné Erdélyi Teréz. Szováti né tagadja a rablótámadást, de a károsult és tanúk ellene vallanak. Az eljárás megindult ellene.

— **NAPSUGÁR** vagyonmentő árverésre mindennemű használati-, berendezési-, fényüzési- és műtárgy, régiség beadható e hó 21-ig Piac u. 10. I. alatt délelőtt 2 óráig. Telefon 10—10. Árverés január 25—26. délután 3 órakor.

— **Nehéz megegyezni a hortobágyi csikósokkal.** Megirtuk, hogy az újévi pásztorfogadás fiaszkóval végződött, a városgazdai hivatal sehogysem tudott egységre jutni a hortobágyi pásztorokkal. Akkor azok egy heti gondolkozási időt kértek és a város törzsmérese részére sikerült is megfogadni Nádasi Istvánt számadó csikósnak 60,000 korona évi készpénz és ennek megfelelő természetbeni szolgáltatások fejében. Nádasi azóta bejelentette, hogy nem tudja aláírni a szerződést, mert a megállapodott fizetésért nem tud bojtárokat szerződtetni. A tanács most Bujdosó Jánost, a cíframénes volt számadóját fogadta meg helyébe az eredetileg kikötött fizetésért, hátha ennek sikerül majd megegyezni a rátartó csikóslegényekkel.

— **Hirdetmény a házbérvallomásról.** Felhívja a városi adóhivatal a háztulajdonosokat, hogy az 1922. évi házbérvallomási ívben a lakasbérlok foglalkozását pontosan jegyezzék be ugyszintén a jegyzet rovatban tüntessék fel a bérlők az 1921. évi április havi lakasukat. A vallomási ív benyújtásánál egyidejűleg bejelentendő az időközben eltávozott bérlő jelenlegi lakása is.

— **Házasságkötések.** Poroszlay Jenő tényleges hadnagy—Bacsó Margittal, Karsai István földműves—Fogarasi Erzsébettel, Mayer Géza városi hivatalnok—Bartha Gizellával, Erdei József kőműves—Fekete Teréziával, Pincés István gépkocsivezető—Török Juliánával, Való Antal városi hivatalnok—Göblyös Margittal, Szilágyi Gábor betongyári munkás—Lada Erzsébettel, Goldmann Géza szatlas—Blizmann Erzsébettel, Mauk Géza Máv. hivatalnok—Kovács Mariával, Butala István ny. alezredes gazdatiszt—Sebestyén Zsuzsánnával, Puskás Sándor államrendőr—Fésüs Teréziával, Kozma József cipész—Tarcasi Erzsébettel, Dankó Sándor kisbirtokos—Radácsi Juliánnával.

— **A honvédség mezőgazdasági oktatása.** Az ország mezőgazdasági termelése fejlesztésének érdekében a honvédelmi miniszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértően a békeszerződés értelmében megszervezett nemzeti hadsereg legénységét rendszeres mező- és kertgazdasági gyakorlati és elméleti oktatásban kívánja részesíteni. A terv végrehajtása céljából a honvédelmi és földmívelésügyi minisztérium együttesen pályázatot hirdet olyan gazdasági tankönyvre, amely egyrészt a katonai gazdasági oktatásnak színvonalát emelheti, másrészt a már oktatásban részesített legénységnek állandó tanácsadója legyen arra nézve, hogy miként érhető el a jobb és több termelés, e mellett a kisgazda összes tudnivalóit tartalmazza. A könyv 5—7 nyomtatot iv terjedelmű legyen. A legjobb munka 20 ezer korona díjban részesül, a második díj 10 ezer korona, dicséret oklevél kíséretében. A pályázatokat géppel írva 1922 március 1-ig kell beküldeni a honvédelmi minisztérium második osztályához.

— **Koszorúmegváltás.** Id. Berényi Gábor ny. városi mérnök elhunyt alkalmából Kovessy Boldizsár koszorú megváltás címén 200 koronát adományozott a szegény menekült gyermekek javára. Az adományt köszönettel rendeltetési helyére jutattuk.

— **Új iparendedélyek.** A városi tanács tegnapi ülésén a következő új iparendedélyeket adta ki. Mike Jánosné hirdetési vállalat 500, Kósa István kovács ipar 300, Hornyacsék István üveg, porcellán, háztartási cikk, üvegező és képeretező ipar 300, Kövendi István termény, takarmány és borkereskedés 1000, Horváth István mező- és kertgazdasági termény kereskedése 500, Markovics Márton nyersbőr és tollkereskedés 500, Strenk Dániel fuvaros ipar 500 korona lefizetése ellenében.

Minden külföldi és belföldi gyártmányt felülmul a Pyram czipókrém.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR

Kedd: Képzelt beteg. B) bérlet.
Szerda: Mánás Miska. C) bérlet.

Mánás Miska. Az operett fénykorában hivatott költők szelleme csillogott az operettek könnyed, vidám és kedves szövegében és ezek a hivatott költők hivatott muzikusokat szolgálták, ellenállhatatlanul csufondáros, kicapongóan jókedvű, csiklandós szatiraju muzikusokat. A nagystilus kora egyelőre lejárt, az igaz, hogy csak néhány esztendő óta s azóta az operett-librettó is közönségesen szellemtelen és közönségesen alacsonyrendű élcek összefűzése olyan gyári munkává, amin nagyon is érzik a tömegcikk bélyege. Szokatlan a jó szöveg és így történik meg, hogy az átlagon felülemelkedő librettó felszinen tartja az olyan operettet is, amelynek muzikája pedig másként nem számíthatna tartós sikerre. Ez a szerencséje a Mánás Miskának is, amelyet Bakonyi közepesen jó librettója tart színpadon, mert Szirmai zenéje, eltekintve néhány kedves dalformájától és magyaros ritmusu táncmuzikájától, halvány, nem eredeti és bágyadt. Bakonyi szövegét ellenben sok eredeti ötlet és frissesség jellemzi tulzások és pózosság ellenére is és soha nem hagy fent kétséget aziránt, hogy a legjobb magyar daljáték, a János vitéz, szövegírója formálta meg.

A Csokonai-színház tegnap esti fölújításának sikerét is ez magyarázza meg, mert maga az előadás nem volt mentes illuziórontó dőccenésektől, ami pedig operettnél mindig a feltétlenül szükséges feszültség rovására megy. Van néhány operett alak, ami mindig a primadonnák vetélkedő erőpróbája marad, ilyen a Maresa szerepe is. **Helvey Erzsébet** sikerrel vette fel a harcot az emlékek ellen, az a kivételes képessége, hogy a stílusba mindig és egészen bele tud helyezkedni s meg van benne

az átélésnek operettprimadonnáknál szokatlan intenzitása, melynél fogva a legkülönbözőbb helyzeteket is ki tudja élni, sok eredetiséget, frissességet vitt az alakba s azt új oldalokról, új színekkel elevenítette meg. Mimikai gazdagsága, az az átgondolás, amivel egységet tud adni alakításának és zengő mezzoszopranja ismételtén igazolta a többször kifejezett megállapítást, hogy egész egyénisége a klasszikus operettre utalja.

Vízváry Elza hangjának kis terjedelmét biztos énektechnikája s muzikalitása megboesajthatóvá teszi, de modorosan egyhangú, élet és átélés és minden kifejező képesség nélküli játékanak gyöngöseit még ezzel sem tudja dekorálni. **Mátray**, akinek legnagyobb ereje epizód szerepek stílusos megformálása, most is ügyesen beállított figurát adott s a régi szereplők közül a régi jók voltak **Nádossy** és **Szalma**.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden B) bérletben ünnepli meg a Csokonai-színház Molière 300-ik születésének évfordulóját. Szíre kerül **A képzelt beteg** és **A könyveskedők**.

Szerdán délután ifjúsági előadás.

Az Urániában kedden utoljára a Halál kocsisa megy 5, 7 és 9 órakor.

Szerdán és csütörtökön az Urániában **Francesca Bertini** és **Fern Andrasz** szereplésével a **Sphinx** és **Isabeau** remek film kerül bemutatásra 5 és 8 órakor. 3 órás műsor! Utalványok érvényesek.

Big Bill Barry óta nem volt olyan film Debrecenben, mint a **Fejnélküli lovas**. Bemutatója pénteken az Urániában.

Priscilla Dean és **Dorothy Philipps** a két kitünő New-yorki művésznő egy műsoron az Apollóban. A kétlelkű asszony című öt felvonásos drámában és az Ilyen az élet című hatfelvonásos művészi drámában ma utoljára. Jegyelővétel.

Páris gyermekei II. rész. Holnap, szerdán mutatja be az Apollo e nagyszabású filmattrakció második részét. Aki az elsőt nem látta, megnézheti ezt a részt, mert a film elején az első rész ismertetve lesz. Jegyelővétel.

SPORT

Olaszország—Ausztria 3:3. A háború után most találkozott először a két ország válogatott csapata Milánóban, A találkozás 3:3 arányban eldöntetlenül végződött. A mérkőzésen az olaszok voltak fölényben.

Slosszer Imre a VAC tréneré. Megirtuk, hogy a hírneves válogatott játékos **Slosszer Imre** visszavonul az aktív sporttól s a MAC tréneré lesz. Mint most értesülünk, **Slosszer** megváltoztatta szándékát s nem a MAC, hanem az épen ellentétes világnézetet képviselő cionista VAC tréneré lesz.

A DTE tea-délutánja. Vasárnap tartotta a DTE harmadik tea-délutánját, még pedig olyan keretek között, amelyen háború óta Debrecenben nem volt. Sok uri család jelent meg a délutánon és elismeréssel adóztak **Mózes Arthur** aktuális strófájának, melyeket **Horváth Endre** rutinírozottan adott elő. Kilenc óra felé járt az idő, midőn a vidám táncoló párok eloszlottak. A jövő héten a tea-délutánt megismétlik.

A DTE footbalszakosztálya szerdán este 8 órakor fontos ügyekben ülést tart. Kérjük mindenki pontos megjelenését. *Intéző.*

A DTE ma téli tréninget tart a Péterfia-utcai tornacsarnokban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó egy öntött vaskályha. — Szent Anna-utca 36. Tóthné	Kabát szvetter, bluz kötést horgolást olcsó árú vállalak. — Szappanos-utca 29.
--	---

A tőzsde
Magyar korona: 82 1/2.

A mai tőzsdén az irányzat a 82 és fél változatlan zürichi jegyzés ellenére barátságos volt és bizakodó. A kuliszban az arbitrage erős forgalmat bonyolítottak le, főképen Allamvasutat és Rimát favorizálta. A bankpiae nyugodt volt, a megítélés azonban kedvező. Nagybörze üzlet alakult kis Bosnyák agrárban, amely néhány pontot javult. A közlekedési papirok piacán Trust nyitási nívója fölött zárult. A vegyes piac élénk, noha a forgalom nem volt jelentékeny. Erdeklődés mutatkozott Chinoinban, Papír, Olajiparban és Lichtigben, amelyek 50—100 pontos nyereségre tettek szert. A szénpiac irányzata szilárd, hangulata barátságos. Kohó, Alt. kőszén, Uríkány állottak az érdeklődés előterében és 300—350 koronás árnyereségre tettek szert. A malompiac az utóbbi napoknál lényegesen élénkebb forgalom alakult ki és Concordia kivételével az összes értékek nyitási nívójuk fölé emelkedtek. A Kohót kisebb árhullámozás után erősen kínálták és így erősen nyitási nívója alá süllyedt. Különösen élénk üzlet volt Borsod-Miskolciban és Viktoriában. — Borsod-Miskolci némi árfolyammozgás után került nyitási nívója fölé, míg Viktória egyenes vonalban hagyta el azt. A fapiae élénk nyitás után elcsendesedett, a hangulat kedvező volt irányzat vonatottá vált. Csak egy két papír volt, amely megindta javítani nyitási árfolyamát. Kedvező megítélés volt Oestermeiben, Nasiciban, Szlavoniában míg a többi értékek nyitási nívójuk alá süllyedtek.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1865, Osztrák hitel 1000, Angol-Magyar 745, Leszámitoló bank 765, Magyar—Olasz 300, Jelz hitelbank 315, Hazai bank 630, Salgó 5200, Rimamurányi 2385, Közuti 970, Déli vasút 1415, Allamvasut 4060, Keresk. bank 690, Allamvasut takarékp. Pesti hazai 24800, Borsod-miskolci 3500, Concordia 2100, Budapesti gőz. 5800, Gizella 2625, Hungária 2440, Viktória 1850, Beocsini 5950, Kohó 5150, Allamvasut kőszén 10475, Uríkányi 6350, Adria 6250, Atlantic 2550, Levante 6100, Trust 1930, Gans Danubius 24300, Ganz villamos 6000, Lipták 528, Magy ze 1 2650, Schlick 1090, Wörner 630 Brassói 3400, Izzó 5500, Spodium 2510, Hazai faterna, 2175, Klotild 3175.

Erdő 900, Nasic 17700, Nenschl. Licht. 660, Orsz. fa 1063, Telefon 3775.

Valuták.

A valutapiac ma szokatlanul élénk volt. Különösen márkában, dollárban volt nagy üzlet. A valuták közül az érdeklődés előterében a szokol áll, amely teljesen megszilárdult. Mellette erősen keresték még a rubelt, amely bár árfolyama ma lauyhább volt, még mindig élénk érdeklődésnek örvend. A többi valuták is majdnem miad szilárdak. A nyugati valuták elhanyagoltak. Berlin, Prága és Zágráb kifizetések voltak a devizapiacra élénkebbek.

Napoleon 2500—2530, Angol font 2705—2825, Dollár 654—664, Francia frank 5300—5400, Márka 357—367, Lira 2870—2890, Osztrák kor. 900—10— Nibel 6900—100, Lei 495—505, Szokol 1080 100, Svájci frank 12500—12600, Korona dinár 910—930, Lengyel marka 22 00—23.00.

Zürichi zárlat: Berlin 280.—, Holland 189.50, Newyork 515, London 2177, Páris 4225, Milánó 2255, Brüsszel 3925, Prága 855, Budapesti 82 1/2, Zágráb 181, Bukarest —, Varsó 18, Bécs 17, Osztrák bélyegzett 9.

Utőttőzsde. Az értékpapirpiacra a forgalom esendés volt, az árfolyamok nagyjában változatlanok. Némely papír kellemes irányzata tovább folytatódott. Kuliszpiacra az érdeklődés előterében Allamvasut és Déli vasut állottak. A vaspiacra K-

burg iránt mutatkozott érdeklődés a malompiacra Koburg iránt mutatkozott érdeklődés, a malompiacra Viktória volt említesre méltó.

Terménytőzsde.

A hangulat valamivel jobb, a vételkészség azonban meglehetősen csekély volt. A tengerit kissé elhanyagolták. Promt. áru 2050. Az irányzat általánosságban határozottan szilárd, a javulás sok 15—20 pontosok Egyedül a repce gyengébb. Hivatásos árak: Buza tiszavidéki 2200—2225, fehérmegyei 2190—2210, pestmegyei 2190—2210, rozs 1410—435, takarmány árpa 1725—1775, sórárpa 1775—850, köles 1500—1600, zab 1510—535, tengeri 2050—075, repce 26—27, Korpa 1110—1130.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 54, érkezett 5, nem adtak el semmit. Szabad vásári maradvány 1918 sertés érkezett 346 sertés 78 süldő. Eladatott 553.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 71—90, könnyű 60—82.

Sertésfűtőanyagok. Sertésfűtő 100—110, zsirszalonna 118, olvasztott zsír 152—60, háj 130—40, fűstölt, sózott paprikás szalonna 140, tepertő 100, fűstölt kolbász 100.

Huspiac. Marhahús I. 100—10, II. r. 60—88, III. 52—60, gulyásnak 30—40, borjú I. 100—20, eleje 68, hátulja 88, pörköltnek 40, birka 68.

1000 koronát nyerhet ha megveszi a **Hajdusági Képes Naptárt** az 1922. évre.

Kapható minden könyv- és papírháztársaságban és az új árusoknál.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

Eladó családi ház
Maróthy-utcán 6 szoba, 3 utcai azonnali beköltözésre eladó **DEZSŐ LÁSZLÓ** irodája Szent Anna-utca 6.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

Eladó földbirtok
Biharmegyében 120 hold fekete föld közel Debreczenhez eladó **DEZSŐ LÁSZLÓ** irodája Szent Anna-utca 6.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek **Kramer** Simonffy Lúcia 17.

Eladó hentes üzlet
Csapó-utcán legforgalmasabb helyen több utcára azonnali átvételre eladó **DEZSŐ LÁSZLÓ** irodája Szent Anna-utca 6. szám.

Rikkancsok azonnal felvételnek lapunk kiadóhivatalában.